

Сьогодні існує велика кількість підходів до трактування поняття мотивації, але враховуючи всю інформацію та наукові роботи можна впевнено сказати, що вона є найважливішим показником ефективності праці. Проте, які б не були використані різні підходи до створення її системи не слід забувати, що вибір залишається за працівником, адже він є незміною і найціннішою ланкою продуктивності підприємства.

Перелік використаних джерел

1. Власенко Т. А. Формування механізму управління стратегічними змінами підприємства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2019. № 2. С. 25–32.
2. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О. Удосконалення кадрової політики як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Вісник ОНУ ім. І. І. Мечнікова*. 2019. Т. 24. Вип. 2 (75). С. 88–92.
3. Климчук А. О. Сучасні підходи мотивації та стимулювання персоналу в ефективному управлінні підприємством. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 2. С. 180-184.
4. Цимбалюк С. О. Гідна оплата праці: теоретико-методологічні засади та механізм реалізації : монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 294 с.

УДК 330.341

Семчишин Євгенія

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський фаховий коледж
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»
м. Тернопіль, Україна

Шведюк Ірина

студентка групи М-308

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський фаховий коледж
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»
м. Тернопіль, Україна

Evheniia Semchyshyn

specialist of the highest category, teacher-methodologist

Separate Structural Subdivision "Ternopil Professional College of
Ternopil Ivan Puluj National Technical University"
Ternopil, Ukraine

Irina Shvedyuk

student groups M-308

Separate Structural Subdivision "Ternopil Professional College of
Ternopil Ivan Puluj National Technical University"
Ternopil, Ukraine

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

EFFICIENCY OF USING NATIONAL INNOVATIVE POTENTIAL

Тенденції інноваційної діяльності останніх років засвідчують про наявність значних проблем та низький рівень розвитку інноваційної діяльності в Україні, що, в свою чергу, негативно відображається на конкурентоздатності продукції та розвитку економіки в цілому.

Будь-який інноваційний розвиток – це не тільки основний інноваційний процес, а й розвиток системи факторів і умов, необхідних для його здійснення.

Учені переважно трактують «інновацію» та «інноваційний розвиток» в залежності від специфіки проведеного дослідження, що свідчить про велику кількість підходів до визначення їх суті, які властиві інноваційній діяльності.

Потреба в підвищенні ролі інновацій як основного чинника конкурентоспроможності впливає з наступних положень [1, с. 79-90]:

- інновації мають в значній мірі динамічний характер, містять елемент змін та новизни і властивість до інтенсивного розвитку;

- інновації знаходяться в тісному взаємозв'язку з іншими чинниками, що формують конкурентоспроможність підприємства, продукту, окремого регіону та країни в цілому;

- інновації суттєво впливають ринковий попит, який безпосередньо призводить до підвищення конкурентоспроможності.

Загалом інновація поєднує в собі процес розробки та реалізації креативного проєкту, отримання та фінансової комерціалізації результату і є джерелом економічного, науково-технічного та соціального розвитку.

Динамічність багатогранних процесів фінансового ринку як цілісної системи обумовлює те, що сам фінансовий ринок є по суті інновацією. Без постійних фінансових інновацій, як і без конкуренції, фінансовий ринок не може існувати.

У свою чергу, інноваційний розвиток слід розглядати як спосіб переходу до моделі інноваційного характеру, який здійснюється шляхом цілеспрямованого, безперервного і за певних умов пошуку та впровадження інновацій, що сприяють покращенню ефективності соціально-економічної системи, її функціонування.

Інноваційний розвиток – є системним процесом реструктуризації та удосконалення національної економіки, який відбувається завдяки реалізації нових знань з метою збільшення обсягів виробництва товарів і послуг, їх якості, зміцненню конкурентних переваг держави, прискоренню науково-технічного прогресу та отриманню вищого соціального ефекту [1, с. 79-90].

Провідним країнам притаманний лідерний тип розвитку, який орієнтований на нематеріальне виробництво (здебільшого послуги), забезпечується значна підтримка інноваційних процесів з боку держави, відбувається інтенсивний перехід від винайдення інновацій до їх швидкого впровадження, експорт інноваційного продукту (послуг) в інші країни.

Водночас запозичення з-за кордону нових знань дозволяє отримати технології, які вже використовуються на практиці і підпадають під вимоги світових стандартів.

Такий підхід дозволяє формувати технологічні цикли разом з іноземними партнерами та набути досвіду застосування маркетингового інструментарію в інноваційній сфері. У цьому випадку недоліком є вірогідність отримання відносно морально застарілих інновацій, зниження норми прибутку, залежність від країн-постачальників цих технологій, використання власного інноваційного потенціалу на низькому рівні. Продукування власних фондів нових знань відтворює розвиток країни, сприяє знаходженню ніші у світовому інноваційному процесі. Проте й тут можлива, наприклад, нестача людських та фінансових ресурсів, часовий чинник, для подолання яких виникає потреба в інституційних і структурних трансформаціях.

Цілком очевидно, що основою трансформації є інновація, а в інноваційній трансформації всієї економіки – новітні методи розвитку економічної системи. Високий потенціал інноваційної трансформації є реалізацією можливостей і здатностей побудови більш ефективної економічної системи [2].

Економічну інноваційну систему слід досліджувати як комплекс інститутів, соціально-економічних організацій, які здійснюють відбір інноваційної моделі і виробляють шляхи для її реалізації. Це окреслює інноваційну трансформацію цілісної системи

економічного відтворення, її пропорцій і форм нагромадження, споживання і витрат суспільства.

Забезпечення вищого рівня конкурентоспроможності економіки України вимагає удосконалення інноваційної трансформації у тих галузях, які суттєво можуть вплинути на зростання економіки, а саме: нафтопереробної, авіаційної, ракетно-космічної, суднобудівної індустрії, фармацевтичної, ІТ сектору та ін.

Згідно з практичним досвідом індустріально розвинутих країн найбільш ефективною є інноваційна модель економічного відтворення.

У нашій державі переважає інтелектуально-донорська й ресурсна моделі, які у довгостроковому періоді спричиняють до досить незначного підвищення рівня економічної ефективності. Це призводить до нераціонального використання ресурсів та їх виснаження, неможливості отримання високих показників, що характеризують стан економіки і добробуту.

На основі наведених обґрунтувань доцільно виокремити такі етапи формування механізму інноваційного розвитку:

- чітке формулювання проблемної ситуації інноваційного розвитку;
- визначення мети інноваційного розвитку;
- опис завдань для досягнення мети;
- розподіл функцій і їх виконання між об'єктами і суб'єктами;
- встановлення меж можливостей системи;
- визначення структури інноваційного розвитку, її побудова;
- вироблення механізму забезпечення реалізації інноваційного розвитку;
- постійний моніторинг інноваційного розвитку;
- коригуючі дії;
- забезпечення ефективності постійного функціонування процесу інноваційного розвитку.

Таким чином, серед стратегічних альтернатив виходу із економічної кризи – це рух у напрямку інноваційного розвитку економік на основі впровадження сучасних передових досягнень науки і техніки, що стосуються відкритих інновацій, перспективних розробок із соціальною спрямованістю, «зелених технологій».

Перелік використаних джерел

1. Бичковська А. А., Бояринова К. О. Проблеми та перспективи впровадження екологічних інновацій на підприємствах. *Підприємництво та інновації*. 2020. №14. С. 19– 24.
2. Серебрянська Т. О., Дуна Н. Г. Оцінка інноваційних факторів національного розвитку країн Європи. *Виклики та шляхи стабілізації соціально-економічного розвитку України*. Харків. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 77–80.
3. Турун Л. Інноваційний розвиток підприємств. Мат. V Всеукраїн. наук.-практ. конф. (27–30 листоп. 2019 р., м. Львів) / упоряд. А. М. Штангрет; редкол. : О. І. Копилук, Є. М. Палига, Я. Я. Пушак та ін. Львів. Укр. акад. друкарства, 2019. С. 308-312.
4. Чайковська І.І. Сутність проектно-орієнтованого підприємства в умовах Industry 4.0. *Економічний простір*. 2021. № 167. – С. 88-93.